

IZVJEŠĆE O RADU
2024. godina

Pazin, veljača 2025.

UVOD

Lokalna akcijska grupa „Središnja Istra“ (u daljnjem tekstu „LAG“) osnovana je 2012. godine s ciljem promicanja ruralnog razvoja putem lokalnih inicijativa i partnerstava na LAG području. Sukladno Statutu LAG-a, osnovna djelatnost LAG-a jest izrada i provedba Lokalne razvojne strategije primjenom načela LEADER kroz CLLD smjernice za održivi razvoj u ruralnim područjima te putem raspisivanja LAG natječaja za krajnje korisnike. LAG ujedno priprema i provodi projekte od lokalne važnosti unutar tematskih područja održivog razvoja, razvoja poljoprivrednog sektora, prijenosa znanja i edukacije lokalnog stanovništva, ruralnog turizma te zaštite i promocije prirodne i kulturne baštine, a sukladno dostupnim izvorima financiranja.

Temeljem članka 18. Zakona o udrugama („Narodne nove br 74/2014., 70/2017., 98/2019., 151/2022.), i članka 27. Statuta LAG-a, Skupština LAG-a donosi Izvješće o radu za prethodnu kalendarsku godinu.

LAG je svoje djelovanje u 2024. godini usmjerio na aktivnosti sukladno sljedećim kategorijama:

1. LOKALNA RAZVOJNA STRATEGIJA 2014-2020

1.1. Podmjera 19.2. Programa ruralnog razvoja – praćenje, provedba i kontrola projekata u sklopu LAG natječaja

1.2. Podmjera 19.3. Programa ruralnog razvoja – provedba projekata suradnje:

1.2.1. Inovaoliva

2. LOKALNA RAZVOJNA STRATEGIJA 2023-2027

3. PROVEDBA PROJEKTA COMMHERITOUR - *Community based models for the sustainable valorisation of cultural heirtage crafts to enhance economic and toursim performance of remote areas of the Danube Region*

4. OSTALE AKTIVNOSTI

1. LOKALNA RAZVOJNA STRATEGIJA 2014-2020

Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020.

1.1 Podmjera 19.2. Programa ruralnog razvoja – praćenje provedbe i kontrola projekata u sklopu LAG natječaja

Nastavno na raspisane LAG natječaje temeljem Lokalne razvojne strategije 2014-2020 (u daljnjem tekstu „LRS 2014-2020“), u 2024. godini LAG „Središnja Istra“ (u daljnjem tekstu „LAG“) bavio se praćenjem provedbe i kontrolom odobrenih projekata u sklopu prethodnih LAG natječaja.

- Tijekom 2024. godine, djelatnici LAG-a provodili su kontrolu na terenu kako bi se ustanovilo jesu li korisnici projekte proveli na odgovarajući način, sukladno ugovorima i pripadajućim pravilnicima. Kontrola je izvršena za sveukupno 12 prethodno odobrenih projekata temeljem 3 mjere iz LRS, a kako slijedi:

- Za mjeru 1.1.1. *„Restrukturiranje, modernizacija i povećanje vrijednosti poljoprivrednih gospodarstava“* – 1 projekt
- Za mjeru 2.1.1. *„Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu“* – 4 projekta
- Za mjeru 1.1.3. *„Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava“* – 7 projekta

- LAG je aktivno pratio i tijek provedbe preostalih projekata odobrenih temeljem LRS 2014-2020 te odrađivao redovite konzultacije s korisnicima. Radi se o 4 projekta iz mjere 1.1.1., 1 projektu iz mjere 2.1.1. te 32 projekta iz mjere 3.1.1. čija se finalizacija očekuje tijekom sljedeće godine.

1.2. Podmjera 19.3. Programa ruralnog razvoja – provedba projekata suradnje

1.2.1. Innovaliva

- U siječnju 2024. održana je završna konferencija projekta Innovaliva čime je uspješno zaključen ovaj projekt čiji je cilj bio poticanje kružnog gospodarstva u sektoru maslinarstva i vinogradarstva. Završna konferencija održana je u novigradskom Centru za manifestacije i kulturu, okupivši poljoprivrednike, predstavnike lokalnih akcijskih grupa te stručnjake iz područja poljoprivrede.

Projekt Innovaliva, proveden je u razdoblju od studenog 2022. do siječnja 2024. godine. U provedbi su sudjelovali svi istarski LAG-ovi („Sjeverna Istra“ kao nositelj, „Južna Istra“ „Istočna Istra“, „Središnja Istra“) te dalmatinski LAG „Mareta“. Projekt je omogućio suradnju između LAG-ova i transfer znanja između poljoprivrednika, ali i između poljoprivrednika i znanstveno-istraživačkih institucija. Osim toga, sudionici su prepoznali važnost primjene naučenog u praksi, otvarajući mogućnosti za nove inovativne projekte i suradnje.

- Završetkom provedbe projektom predviđenih aktivnosti, LAG je sudjelovao u pripremi završnog izvješća s ciljem refundacije utrošenih sredstava.

2. LOKALNA RAZVOJNA STRATEGIJA 2023-2027

Intervencija 77.06. »Potpora LEADER (CLLD) pristupu« iz Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023. – 2027.

- Kako bi se osiguralo pravodobno postupanje sukladno pravilnicima i preporukama nadležnih tijela te osobito u svrhu pripreme za raspisivanje i provedbu natječaja temeljem nove Lokalne razvojne strategije 2023-2027 (u daljnjem tekstu „LRS 2023-2027“), LAG je redovito i aktivno sudjelovao na koordinacijskim sastancima i radionicama s Ministarstvom poljoprivrede, Agencijom za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju i ostalim LAG-ovima s područja RH, a kako slijedi:

- ožujak 2024., Velika Kopanica - radionica za LAG-ove „LEADER operativna pravila unutar intervencije 77.06.“ u organizaciji Ministarstva poljoprivrede, Nacionalne mreže ZPP-a, LEADER mreže Hrvatske, Hrvatske mreže za ruralni razvoj, Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju te uz domaćinstvo LAG-a „Slavonska Ravnica“ i LAG-a „Posavina“.
- lipanj 2024., Zagreb – edukacija LAG-ova za provedbu LRS LAG-ova za razdoblje 2023.-2027. u organizaciji Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva
- srpanj 2024., Zagreb - radionica za LAG-ove „LAG natječaji za provedbu LRS 2023.-2027.“ u organizaciji Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Nacionalne mreže ZPP-a i Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.
- studeni 2024., Šibenik - radionica za LAG-ove „Odabir i provedba projekata na LAG natječajima za provedbu LRS 2023.-2027.“ u organizaciji Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Nacionalne mreže ZPP-a, LEADER mreže Hrvatske, Hrvatske mreže za ruralni razvoj, Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju te uz domaćinstvo LAG-a „More 249“

- Tijekom prosinca 2024. LAG je proveo radne sastanke s potencijalnim korisnicima u svrhu prezentacije intervencija uključenih u LRS 2023-2027 te pravodobne pripreme za prijavu na predstojeće natječaje.

- U prosincu 2024. LAG je pristupio izmjenama (I.) LRS 2023-2027 kako bi se osiguralo pravodobno ispunjenje uvjeta za što skorije raspisivanje natječaja. Izmjenama je obuhvaćen akcijski plan provedbe LRS te povećanje najviše ukupne vrijednosti projekata unutar Intervencije 2.1.1. „Potpora ulaganju u razvoj ruralne male javne infrastrukture“. Izmjene su usvojene na XXXVI. Sjednici Skupštine LAG-a održanoj 16. prosinca 2024.

- S ciljem refundacije utrošenih sredstava za tekuće troškove i animaciju, LAG je redovito pripremao i podnosio izvješća o radu prema nadležnim institucijama.

3. PROVEDBA PROJEKTA COMMHERITOUR

Community based models for the sustainable valorisation of cultural heritage crafts to enhance economic and tourism performance of remote areas of the Danube Region

- Sa samim početkom godine LAG je započeo provedbu projekta COMMHERITOUR u okviru programa Interreg Dunavska regija 2021.-2027 kao jedan od 12 uključenih partnera. Projekt ukupne vrijednosti 2.149.452 EUR provoditi će se do lipnja 2026. godine, a usmjeren je na održivu upotrebu kulturne baštine u svrhu gospodarskog razvoja projektom zastupljenih područja. U 2024. godini provedene su aktivnosti kako slijedi:

- Prvi službeni susret partnera na projektu odvio se u Češkim Budejovicama u Češkoj u ožujku 2024. Domaćin događaja bila je Agencija za regionalni razvoj Južne Češke - RERA. Tijekom sastanka projektni partneri imali su priliku po prvi put se osobno susresti, predstaviti svoje organizacije, upoznati se s specifičnim ciljevima, aktivnostima te očekivanim rezultatima projekta. U sklopu uvodnog sastanka projektni partneri predstavili su značajne primjerke svoje kulturne baštine pri čemu je LAG upoznao partnere s umijećem pripreme Pazinskog cukerančiča.

- Kao prvi korak u analizi nematerijalne kulturne baštine i tradicionalnih zanata na području, LAG je oformio grupu lokalnih dionika koja se sastoji od predstavnika relevantnih organizacija, udruga, poduzeća te pojedinaca koji djeluju u području očuvanja baštine. S istima su, u suradnji s vanjskim stručnjakom na projektu, održana 2 ciklusa od sveukupno 4 radionice (u lipnju te u listopadu 2024.) na kojima se je tematski pristupilo analizi trenutnog stanja te mogućnostima razvoja kulturne baštine područja u budućnosti.

- Kao rezultat istraživanja i rada grupe lokalnih dionika kreirana su dva bazna dokumenta - Izvještaj o valorizaciji lokalne baštine I. koji uključuje analizu postojećeg stanja i valorizacijskih praksi lokalne baštine i tradicijskih zanata, uključujući detaljnu etnografsku analizu 3 izdvojena tradicijska zanata (umijeće pripreme Pazinskog cukerančiča, kamenoklesarstvo, pčelarenje) te Izvještaj o valorizaciji lokalne baštine II. koji uključuje analizu postojećih tradicijskih zanata, proizvoda i usluga, njihove tržišne pozicije i doprinosa lokalnoj ekonomiji.

- Tijekom listopada i studenog, LAG je provodio *on-line* istraživanje kako bi se ustanovilo u kojoj su mjeri tradicionalni zanati i kulturna baština zastupljeni u svakodnevnom životu središnje Istre. Sveukupno je prikupljeno 240 odgovora koji će biti od ključne važnosti prilikom razrade budućih aktivnosti na projektu.

- u studenom 2024. godine održan je 2. projektni događaj u Mostaru u Bosni i Hercegovini u sklopu kojeg su revidirani rezultati rada u prvoj godini projekta, te su partneri održali intenzivnu pripremu za predstojeće aktivnosti u narednoj godini.

- Tijekom cijele godine, kontinuirano su održavane on-line konzultacije i radni sastanci s partnerima i vanjskim suradnicima na projektu.

4. OSTALE AKTIVNOSTI

- LAG je u 2024. godini prema potrebi održavao sjednice Upravnog odbora i Skupštine kako bi članove pravovremeno obavijestio o svim aktivnostima te donosio odluke nužne za svakodnevno funkcioniranje LAG-a, a kako slijedi:

- 1/2023 (elektronička) sjednica Upravnog odbora - 15.2.2024.
- 2/2024 sjednica Upravnog odbora – 11.12.2024.
- XXXV. (elektronička) sjednica Skupštine – 20.2.2024.
- XXXVI. Sjednica Skupštine – 16.12.2024.

- Tijekom 2024. godine LAG je nastavio razradu i pripremu prijave projekta suradnje za natječaj u sklopu Programa suradnje Interreg Slovenija- Hrvatska. Na projektu sudjeluje sveukupno 5 partnera iz Slovenije i Hrvatske, a usmjeren je na povećanje pristupa zdravom načinu života za ciljne skupine (vrtići, osnovne škole, javne ustanove, nevladine organizacije, poduzeća, stručna javnost, šira javnost) s obje strane granice uključenih partnera. LAG će svoje aktivnosti u sklopu ovog projekta usmjeriti na uspostavu mreže raznolike međugeneracijske suradnje kroz različite društvene aktivnosti te ulaganjem u malu društvenu infrastrukturu.

- U ožujku 2024. na poziv udruge GTF-Inicijativa za održivi rast u partnerstvu s International Development, LAG je sudjelovao u organizaciji radionice projekta GWEEN: Greening Women Entrepreneurship in Croatia for Climate Smart Economic Growth koja je bila namijenjena poduzetnicama, nositeljicama i članicama OPG-a iz Istarske županije s ciljem povećanja kapaciteta poduzetnica na ruralnim područjima Hrvatske za klimatski pametan ekonomski rast.

- LAG je i ove godine obogatio program 3. poljoprivrednog sajma u Istri "AgroTerra" koji se u travnju održao u Pazinu i to organizacijom edukativne predstave za djecu „Domaće od malih nogu“.

- Djelatnici LAG-a sudjelovali su na 5. izdanju Ruralnog parlamenta u organizaciji Ministarstva poljoprivrede (Nacionalna mreža Zajedničke poljoprivredne politike, NMZPP) i Hrvatske mreže za ruralni razvoj koji se ove godine održao u Umagu i uključio niz tema važnih za razvoj ruralnog područja ali i poslovanje LAG-ova.

- Na poziv LAG-a „Baranja“, a s ciljem razmjene iskustava, djelatnici LAG-a sudjelovali su na konferenciji „Od tradicije do brenda“ i Festivalu kulena te KLOnferencije koja je organizirana od strane organizacije KLO Plodovi.hr na temu kratkih lanaca opskrbe, dobrih primjera iz prakse i novih prilika ZPP-a.

Predsjednik LAG-a „Središnja Istra“
Elio Štifanić